

Zaklików 29 sierpnia 2022 r.

Adresaci:

Pan Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Pan Jacek Sasin
Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Aktywów Państwowych

Pan Waldemar Buda
Minister Rozwoju i Technologii

Pani Anna Moskwa
Minister Klimatu i Środowiska

Do wiadomości:

Pan Maciej Małecki
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych

Pan Ireneusz Zyska
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska

Pan Marcin Izdebski
Dyrektor Departamentu Spółek Paliwowo – Energetycznych
Ministerstwo Aktywów Państwowych

Pan Paweł Pikus
Dyrektor Departamentu Elektroenergetyki i Gazu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Pan Poseł Krzysztof Tchórzewski
Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju

Pan Poseł Andrzej Gawron
Przewodniczący podkomisji stałej ds. mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz rozwoju
rzemiosła

Pan Poseł Marek Suski
Przewodniczący Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych

Pan Poseł Grzegorz Matusiak
Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Energetyki oraz Transformacji Energetycznej
w Polsce

Pani Poseł Agnieszka Soin
Przewodnicząca Parlamentarnego Zespołu ds. Rozwoju i Wsparcia Przedsiębiorstw

Pan Poseł Jacek Tomczak
Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Rzemiosła i Przedsiębiorczości

Pani Poseł Małgorzata Tracz
Przewodnicząca Parlamentarnego Zespołu ds. Środowiska, Energii i Klimatu

Pan Poseł Mirosław Suchoń
Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu na rzecz Wolności Gospodarczej i Wspierania
Przedsiębiorczości

Pan Rafał Gawin
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki

Pan Tomasz Chróstny
Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Pan Adam Adamowicz
Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców

Zaklików 26 sierpnia 2022 r.

**LIST OTWARTY
DO
PREMIERA MATEUSZA MORAWIECKIEGO
WICEPREMIERA, MINISTRA AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH JACKA SASINA
MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII WALDEMARA BUDY
MINISTER KLIMATU I ŚRODOWISKA ANNY MOSKWY**

Szanowny Panie Premierze!
Szanowna Pani Minister!
Szanowni Panowie Ministrowie!

Mija pół roku od przełomowego wydarzenia w historii Europy XXI wieku. 24 luty 2022 r. na zawsze zapisze się w pamięci nie tylko narodu ukraińskiego, ale także każdego Europejczyka. Konsekwencje trwającej wciąż wojny w Ukrainie rozciągnęły się bardzo szeroko poza granice tego kraju i dotknęły także polskich obywateli oraz polskich przedsiębiorców. Choć przyczyna tego kryzysu nie została sprowokowana ani przez polski Rząd, ani tym bardziej przez polski biznes, to niewątpliwie jego skutki uderzyły mocno w przedsiębiorców, a niestety swój udział w skali tego kryzysu, szczególnie w obszarze energetycznym mają także działania podejmowane przez Rząd RP.

Sytuacja zmierza w szybkim tempie w krytycznym kierunku zagrażając w sposób bezpośredni funkcjonowaniu i bytowi polskiej najmniejszej przedsiębiorczości. Nas jako autora niniejszego listu otwartego niepokoi w największym stopniu sytuacja producentów ceramicznych materiałów budowlanych. Patrząc jednak szerzej problemy, które wskażemy poniżej powinny niepokoić w kontekście całej gospodarki oraz całego budżetu Państwa, a zatem bezpieczeństwa obywateli – Polek i Polaków.

11 marca br. zwróciliśmy się do Szanownych Państwa z pierwszym apelem w sprawie bezpieczeństwa branży polskich małych producentów ceramiki budowlanej, w którym wskazaliśmy już ówczynie na istniejące oraz prognozowane zagrożenia, postulując konieczność podjęcia pilnych działań. Diagnoza podniesionych problemów zaprezentowana w udzielonej kilka tygodni temu odpowiedzi na nasz apel oraz zrealizowanie tak naprawdę tylko jednego z podniesionych postulatów, w dodatku w ograniczonym od strony czasowej oraz praktycznej zakresie uznać należy za dalece niewystarczające. Dowodem na powyższe jest mówiąc wprost trwający nadal potężny kryzys na rynku zaopatrzenia w węgiel, ograniczenie skali i zakresu funkcjonowania zakładów z branży producentów materiałów budowlanych spotęgowane pogłębiającym się kryzysem w branży budowlanej, wzrastające nieustannie ryzyko trwałego likwidowania najmniejszych działalności gospodarczych oraz

kroczące w ślad za tym kłopoty zarówno dla samych przedsiębiorców, jak i finalnie dla budżetów samorządów terytorialnych oraz budżetu Państwa.

Co gorsze jako mali przedsiębiorcy, pracodawcy i podatnicy, wnoszący swój wkład w tworzenie lokalnych oraz narodowego budżetu i dobra narodowego, jakim jest PKB **czujemy się przez takie traktowanie w obecnych okolicznościach ignorowani i dyskryminowani.**

Krytyczna sytuacja wymaga ponownego przedstawienia nabierających szybko na sile zagrożeń i problemów, wskazania przyczyn, które doprowadziły do obecnego punktu, a także podniesienia po raz kolejny postulatów ważnych dla przetrwania tego dramatycznego momentu.

A. Zagrożenia i obszary trudności zagrażające w sposób bezpośredni funkcjonowaniu oraz dalszemu bytowi producentów ceramiki budowlanej, a szerszej także wielu małym podmiotom gospodarczym

1. Całkowite pozbawienie przedsiębiorców z sektora MSP dostępu do taniego krajowego węgla, w tym do węgla o wysokiej wartości opałowej (sukcesywnie postępujące od marca br. oraz zrealizowane w całości od lipca br.),
2. Problematyczna jakość węgla importowanego z uwagi na ofertę importerów dostosowaną głównie do potrzeb ciepłownictwa i energetyki (niedobór węgla o wysokiej wartości opałowej oraz niskich parametrach zawartości zanieczyszczeń),
3. Trudności związane z przeprowadzaniem procedur celnych dotyczących importowanego z kierunku wschodniego węgla (spoza Rosji i Białorusi) wynikające z postawy polskich służb celnych, a pogłębiające istniejące już w kluczowym okresie deficyty węgla na rynku krajowym,
4. Średni wzrost kosztów zakupu podstawowych nośników energii przez małe przedsiębiorstwa z branży ceramicznej (prąd, węgiel, paliwa) na poziomie nawet do 400% rdr, a w przypadku gazu nawet do 800%,
5. Brak objęcia mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw co najmniej z grupy energochłonnych oraz realizujących procesy mineralogiczne jakkolwiek polityką ochronną Państwa w zakresie przeciwdziałania destrukcyjnym skutkom podwyżek cen zakupu nośników energii niezbędnych w prowadzonych procesach produkcyjnych, przyjmując założenie, że mikroprzedsiębiorstwo ma potencjał i pozycję biznesową równą dużej firmie,
6. Szybko pogłębiający się kryzys na rynku budowlanym skutkujący spadkiem aktywności inwestycyjnej, redukcją ilości rozpoczynanych budów oraz oczekiwaną dalszą zapaścią, przy biernej postawie Państwa,
7. Konieczność ograniczania aktywności gospodarczej przez producentów ceramicznych materiałów budowlanych, w szczególności przez małe podmioty, z uwagi na wskazane uwarunkowania (głównie trudności w zaopatrzeniu w węgiel) oraz drastycznie wysokie koszty zakupu dostępnych paliw (gaz, energia elektryczna) skutkujące stratami ekonomicznymi,

8. Skoncentrowanie całej uwagi i energii Państwa na zapewnieniu ochrony przed skutkami kryzysu energetycznego wyłącznie podmiotom wrażliwym (co słuszne i zrozumiałe), przy całkowitym braku czytelnej i nakreślonej w chociażby średniej perspektywie czasowej polityki w obszarze ochrony sektora MSP przed destrukcyjnym wpływem trwającego tak naprawdę od blisko roku kryzysu na rynku energetycznym.

B. Fakty

1. Potężne załamanie sytuacji na rynku surowców energetycznych w Polsce (jak i w Europie) nastąpiło po 24 lutego br., co wiąże się z rozpoczęciem wojny w Ukrainie,
2. Trudności z dostępnością węgla na rynku krajowym, istniały już w 2021 r., co wpłynęło na zauważalny wzrost jego cen jeszcze przed końcem ub. r.,
3. Podobnie sytuacja wyglądała, jeżeli chodzi o ceny gazu dla przemysłu, przy czym tutaj czynnikiem szokowym były działania spekulacyjne głównego dostawcy gazu do Europy (firma Gazprom), zaś większość odbiorców przemysłowych posiadając umowy terminowe nie odczuła tych konsekwencji do końca ub.r.,
4. W związku z gwałtownymi zmianami cen surowców energetycznych wywołanych konfliktem w Ukrainie sprzedawcy gazu, w tym główny podmiot PGNiG, wypowiedzieli już skutecznie większości kontrahentów przemysłowych oraz nieprzemysłowych, którzy nie byli objęci taryfami ochronnymi umowy na dostarczanie paliwa gazowego wypychając ich na rynek spotowy jeżeli chodzi o możliwości kontraktowania i nabywania paliwa gazowego,
5. Węgiel kamienny z krajowych zasobów wydobywczych jest aktualnie niedostępny dla podmiotów gospodarczych w zakresie zaspokajającym ich bieżące zapotrzebowanie, (obecnie węgiel krajowy jest dostępny wyłącznie dla energetyki, ciepłownictwa oraz dla klientów indywidualnych, a także w zredukowanym zakresie dla małej grupy posiadaczy umów długoterminowych),
6. W konsekwencji wprowadzenia krajowego embarga na import węgla z Rosji i Białorusi dostępność węgla rosyjskiego przestała istnieć w zasadzie z dnia na dzień w drugiej połowie kwietnia br. (po wyprzedaniu posiadanych przed 16 kwietnia zapasów), zaś pojawienie się na rynku „zastępczego węgla” z Kazachstanu, Kirgistanu, czy też Uzbekistanu to dopiero lipiec br. przy zastrzeżeniu dużych trudności z jego transportem oraz odprawami celnymi, a także mniejszych póki co ilości,
7. W 2021 r. do Polski sprowadzono ok. **10 mln ton** węgla energetycznego, w tym ok. **6 mln ton** z Rosji (dane ARP); dla porównania do UE sprowadzono 55 mln ton rosyjskiego węgla (dane Euroststu); w br. (styczeń -maj) sprowadzono do polski **1,8 mln ton** węgla z Rosji, zaś porównawczo do Niemiec w tym samym okresie 7,2 mln ton,
8. Wg danych ARP łączne zapasy węgla (przy kopalniach, przy elektrowniach oraz przy ciepłowniach zawodowych) na koniec lipca br. wynosiły ok. **6 mln ton** (na koniec grudnia 2021 r. było to ok. 10,5 mln ton, zaś na koniec października 2020 r. było to ponad 16 mln ton),
9. W 2021 r. odnotowany został deficyt zaopatrzenia rynku krajowego w węgiel wynoszący 15 mln ton węgla (wydobywanie + import minus zużycie), który udało się zapełnić jedynie dzięki istniejącym zapasom węgla na hałdach na koniec 2020 r.,

10. Mimo kryzysu związanego z zaopatrzeniem w węgiel w okresie styczeń – maj br. odnotowano eksport polskiego węgla na poziomie **1,4 mln ton** (blisko 6% wydobycia w tym okresie)
11. Średnie ceny węgla energetycznego nabywanego przez zakłady z grupy małego przemysłu ceramicznego w 2021 r. to ok. **400 zł netto/tonę**, średnie ceny obowiązujące w obrocie obecnie to ok. **1900 zł netto/tonę**,
12. Średnie ceny gazu dla odbiorcy przemysłowego w 2021 r. wynosiły ok. **1,5 zł netto/m³** (cena samego paliwa), w bieżącym sezonie produkcyjnym cena giełdowa wynosi **10 – 14 zł/m³** (w kontraktach na dostawy dnia następnego),
13. Aktualne wskaźniki cen węgla (na 25.08) według indeksu ARA wynoszą 366,35 \$/tonę, według indeksu RB 334,50 \$/tonę, co przekłada się na cenę ok. 52 – 57 zł/GJ i nie zamykają całości kosztów nabycia,
14. Aktualne wskaźniki cen gazu ziemnego (na 24.08) to 287,87 €/MWh (ok. 1370 zł) według indeksu ICE Entawex Dutch TTF oraz 1356 zł/MWh według notowania na TGE (kontrakty na dostawę dnia następnego), a także szokująca cena ponad 2500 zł/MWh przy kontraktach na 2023 r. osiągnięta w notowaniach 26.08.,
15. W przeprowadzonym przez Zrzeszenie badaniu wśród członków organizacji ustalono, iż w okresie porównawczym I kwartał 2021 r./czerwiec 2022 r. odnotowany został następujący wzrost kosztów nabycia głównych nośników energetycznych: energia elektryczna **+143%** netto/MWh, węgiel energetyczny **+404%** netto/tonę, ON **+70%** netto/litr; ogólny wzrost kosztu wyprodukowania 1 szt. wyrobu budowlanego ceramicznego wyniósł średnio **+87%**, co jednoznacznie dowodzi, iż wskaźniki inflacji podawane przez GUS (przypomnijmy odczyt za lipiec 2022 r. rdr wyniósł +15,9% dla inflacji bazowej z wyłączeniem cen administrowanych) **są niemiernodajne**,
16. Bazując na powyższych parametrach z badania w gronie członków organizacji oraz przyjmując uśrednione dane dotyczące zużycia w przeciętnej cegielni w sezonie produkcyjnym energii elektrycznej, węgla oraz oleju napędowego (jako jedynie trzech z całości składników kosztowych) ustalono, iż w bieżącym sezonie taki zakład będący mikroprzedsiębiorstwem lub małym przedsiębiorstwem wyłącznie na wyspecyfikowane wyżej źródła energetyczne i paliwa wyda więcej o **570.690 zł netto** niż w 2021 r. przy produkcji na tym samym poziomie; ten dodatkowy (pusty) koszt jest potężnym obciążeniem dla przedsiębiorcy uzyskującego w ostatnich latach średni przychód na poziomie **1,5 mln zł netto** ze sprzedaży (przeciętny obecny poziom przychodu małego zakładu produkującego ceramikę budowlaną) i nie zostanie zdyskontowany odpowiednim zwiększeniem tego przychodu ze sprzedaży wyrobów z uwagi na aktualny kryzys w branży budowlanej uniemożliwiający podniesienie ceny produkowanych wyrobów proporcjonalnie do zaistniałych kosztów, a także z racji spadku obrotów,
17. W ostatnich miesiącach opinia publiczna oraz przestrzeń medialna żyje obawami o los obywateli w kontekście realnego zagrożenia dostępnością do paliw energetycznych oraz w konsekwencji spodziewanymi trudnościami w okresie zimowym; w tym zakresie widać działania Rządu lub przynajmniej próby reagowania nakierunkowane na opanowanie kryzysu; **jednocześnie w przestrzeni publicznej oraz w atencji przedstawicieli Rządu brak jest uwagi proporcjonalnie poświęconej trudnościom przemysłu, a w szczególności najmniejszych podmiotów, związanym z utrudnionym dostępem do węgla, drastycznym wzrostem kosztów produkcji i funkcjonowania oraz**

konsekwencjami zepchnięcia najmniejszych przemysłowych odbiorców gazu na rynek zakupów giełdowych; obniżona stawka podatku VAT dla paliw w ramach tarczy antyinflacyjnej zaproponowanej i wdrożonej przez Rząd nie może być traktowana jako efektywne narzędzie wsparcia dla przedsiębiorców, bowiem nie przyniosła ona przedsiębiorcom zasadniczych korzyści, szczególnie w obliczu zmian warunków gospodarczych, które nastąpił od wiosny br.,

18. Zgodnie z danymi PARP (Raport o stanie małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce 2022) aktualnie w kraju jest 2,26 mln przedsiębiorstw, z czego 99,8% należy do MSP, a wśród nich **2,192 mln to mikroprzedsiębiorstwa**; sektor MŚP wytwarza **blisko połowę krajowego PKB** (49,6%), a w tej wartości na mikroprzedsiębiorstwa przypada aż 30,6% udziału w PKB wytworzonym przez MŚP przy zatrudnieniu 4,19 mln osób (blisko 25%) z 16,78 mln wszystkich pracujących,
19. Małe zakłady produkujące ceramiczne wyroby budowlane są praktycznie w całości mikroprzedsiębiorstwami oraz małymi przedsiębiorstwami i funkcjonują w licznie ok. **150 zakładów** zatrudniając co najmniej **3000 osób**; w bieżącym sezonie nie pracuje trwale lub zatrzymało już pracę z uwagi na istniejące trudności szacunkowo ok. 70% spośród wskazanej liczby,
20. W branży panuje obawa co do perspektyw przetrwania przez przedsiębiorców aktualnej sytuacji oraz utrzymania pracowników, kontrahentów i zdolności operacyjnych, w szczególności jeżeli kryzys w branży budowlanej okaże się długotrwały, a koszty związane z zakupem nośników i źródeł energii będą stale wzrastały oraz trudności z zaopatrzeniem w węgiel utrzymają się co najmniej przez najbliższych 12 miesięcy,
21. Wskaźnik PMI dla przemysłu spadł w lipcu do poziomu 42,1 pkt. osiągając najniższy poziom od maja 2020 r. oraz drugi co do poziomu odnotowanej najniższej wartości od 2008 r., kontynuując trend spadkowy trzeci miesiąc z rzędu; dane te wskazują na negatywne tendencje w przemyśle, zbliżone do istniejących w dwóch krytycznych dla globalnej gospodarki momentach w ostatnich 15 latach,
22. W najbliższych tygodniach zapowiadane są dalsze podwyżki cen kluczowych nośników energii – gazu oraz energii elektrycznej nawet o kolejne kilkaset procent; obecny poziom kosztów zakupu energii niezbędnej do prowadzenia procesów przemysłowych i technologicznych zaczyna już przytłaczać największe firmy (vide ograniczenie produkcji przez Grupę Azoty oraz Anwil czy jednego z największych w kraju i Europie producentów płytek ceramicznych firmę Cerrad), co jednoznacznie wskazuje, że najmniejsze przedsiębiorstwa tym bardziej nie poradzą sobie z taką sytuacją samodzielnie.

C. Dostrzegane przyczyny istniejących trudności i zagrożeń:

1. Wprowadzenie przez Rząd krajowego, bezwarunkowego embarga na import węgla z Rosji i Białorusi od 16 kwietnia br. obejmującego również zakaz reimportu z obszaru lub przez obszar wspólnoty europejskiej; embargo moralnie uzasadnione, ale w kontekście przygotowanego i uzgodnionego już ówczesnie piątego pakietu wspólnotowych sankcji przeciwko Rosji (obejmującego m.in. zakaz importu rosyjskiego węgla) okazało się być działaniem awangardowym, niepotrzebnym oraz na szkodę rynku krajowego, bowiem w konsekwencji od wskazanej daty zatrzymała się praktycznie od ręki dostępność na rynku krajowym węgla rosyjskiego, który był tańszy niż węgiel krajowy, porównywalny jakościowo oraz pozwalał na zapewnienie węgla grubego poszukiwanego przez indywidualnych odbiorców oraz przez małych przedsiębiorców

(wskazać należy, iż cena węgla rosyjskiego nabywanego przez przedsiębiorców w 2021 r. wynosiła 9 – 11 zł netto/GJ, w marcu 2022 r. wzrosła do 38 zł netto/GJ, zaś aktualna cena dostępnego węgla z importu spoza kierunku rosyjskiego wynosi minimum 70 zł netto/GJ),

2. Brak uwzględnienia w ustawie o krajowym embargu okresu przejściowego na zrealizowanie biegnących kontraktów, a także obwarowanie wprowadzonego embarga surowymi karami spowodowało, że Polska odebrała sobie szansę na sprowadzenie z Rosji co najmniej **1,5 mln ton** taniego węgla (przyjmując czteromiesięczny okres przejściowy analogicznie jak w przypadku embarga wspólnotowego), a realnie ok. **2,5 – 3 mln ton** (wskazać należy, iż kontrahenci niemieccy w okresie poprzedzającym wprowadzenie wspólnotowego embarga kontraktowali rosyjski węgiel w cenie ok. 130 \$/tonę, podczas, gdy ceny rynkowe osiągały już wówczas poziom 250 \$/tonę),
3. Sukcesywne pozbawianie wielu podmiotów dostępu do krajowego węgla poprzez limitowanie zakresu realizowania umów z dilerami przez spółki węglowe, finalne wypowiedzanie umów dilerskich oraz wprowadzanie stopniowych ograniczeń w zakresie podmiotów uprawnionych do nabywania węgla bezpośrednio w kopalniach, aż do całkowitego zatrzymania sprzedaży węgla krajowego dla podmiotów spoza uprzywilejowanych grup, co doprowadziło do szybszego pogłębienia deficytu węgla krajowego na rynku oraz wytworzyło dodatkową presję cenową,
4. Realizowanie eksportu krajowego węgla mimo powstałych i pogłębiających się trudności z zaopatrzeniem rynku krajowego,
5. „Zamrożenie” rynku indywidulanego importu węgla na blisko 3 miesiące poprzez treść i kształt przepisów o krajowym embargu z uwagi na zablokowanie szlaków transportowych biegnących przez terytorium Rosji i Białorusi (retorsje), uwięzienie na granicy lub u kontrahentów partii węgla opłaconego, lecz nie dostarczonego na terytorium kraju przed 16.04 (krótkie vacatio legis ustawy o krajowym embargu), a także z uwagi na konieczność poszukiwania nowych źródeł dostaw spoza Rosji oraz organizowania ich pierwszych transportów,
6. Niejasna i nieczytelna sytuacja związana z produkcją energii elektrycznej oraz strukturą kosztów jej wytworzenia oraz przesyłu do odbiorcy w odniesieniu do finalnych cen narzucanych przez jej wytwórców (elektrownie); problematyka ta w kontekście marż za sprzedaż energii elektrycznej jest w ostatnim czasie szeroko komentowana i podnoszona przez wielu komentatorów, w tym przez Prezesa URE Pana Rafała Gawina oraz przez niezależnych dystrybutorów energii elektrycznej; podstawowy zarzut dotyczy nieadekwatnie wysokich marż w stosunku do kosztów wytworzenia energii elektrycznej oraz realiów, szczególnie ogólnogospodarczych; wszyscy jesteśmy świadomi elementów składowych wytworzenia MWh energii oraz obowiązków ciążących zarówno na operatorach elektrowni, jak i systemów przesyłowych, ale należy przy tym uwzględnić fakt, iż energia elektryczna nie jest „zwykłym” dobrem handlowym, ale elementem bezpieczeństwa gospodarki i dostępność do niej na racjonalnych zasadach warunkuje zarówno możliwość zaspokojenia potrzeb egzystencjonalnych przez każdego obywatela, jak i możliwość egzystencji ekonomicznej w przypadku podmiotów gospodarczych; biorąc pod uwagę zysk ze sprzedaży energii elektrycznej odnotowany w IV kwartale 2021 r. przez największych spółki związane z Państwem (ponad 2 mld zł), spodziewany w tym roku zysk oraz szacowany przez analityków rynkowych przyszłoroczny zarobek największych sprzedawców energii na jej produkcji w wysokości

nawet kilkudziesięciu miliardów złotych niewątpliwie podnoszone zarzuty skłaniając do oceny tych relacji oraz weryfikacji z punktu widzenia poprawności ich funkcjonowania,

7. Nieracjonalna i szkodliwa polityka związana z transformacją energetyczną kraju (brak długofalowego wspierania modernizacji polskich sieci elektroenergetycznych, utrudniony rozwój energetyki odnawialnej, niedostateczne wspieranie inicjatyw w zakresie zrównoważonego rozwoju fotowoltaiki oraz energii wiatrowej, brak postępów w zakresie energetyki atomowej w Polsce, niedostateczne wspieranie sektora MSP w zakresie inwestowania w modernizowanie i transformację energetyczną najbardziej energochłonnych działalności) oraz prowadzony w sposób niewłaściwy proces odchodzenia do paliw kopalnych, skutkujące wystawieniem bezpieczeństwa energetycznego kraju, obywateli i przedsiębiorców na zagrożenie w sytuacji powstających lub panujących napięć i zawirowań na rynkach zaopatrzenia w źródła energii,
8. Upór motywowany względami innymi niż gospodarcze lub ekonomiczne skutkujący ciągłym brakiem uruchomienia potrzebnych polskiej gospodarce i polskim regionom, w tym także polskim przedsiębiorcom środków z KPO; ofiarami braku dostępu do kwoty ok. 70 mld zł jest cała gospodarka z uwagi na słabnącą złotówkę, stale wysoką inflację, a także ograniczone możliwości finansowania wielu ważnych inwestycji; ofiarą przedłużania tej sytuacji jest także i Rząd, który w obliczu istniejących i nasilających się trudności stara się wybranym grupom rekompensować te koszty z naszych wspólnych środków,
9. Przyjęcie zasady całkowitego odebrania sobie przez Państwo prawa do oceny i nadzoru nad poprawnością relacji pomiędzy podmiotami biznesowymi bez względu na to, jak bardzo duże są różnice ich potencjałów i dysproporcje w możliwościach kształtowania własnych pozycji negocjacyjnych w sytuacji, gdy tak naprawdę w relacji z podmiotem dominującym na rynku mały przedsiębiorca – mikroprzedsiębiorca ma w sferze faktycznej pozycję w rzeczywistości niczym nie odbiegającą od przeciętnego konsumenta objętego ochroną Państwa.

D. Postulowane działania w obszarze wsparcia, ochrony oraz systemowej próby rozwiązania krytycznych trudności, niezbędne do natychmiastowego i niezwłocznego podjęcia

1. **pilne odblokowanie możliwości nabywania krajowego węgla energetycznego bezpośrednio w krajowych spółkach węglowych przez właścicieli instalacji o statusie energetycznych lub stosujących węgiel na potrzeby realizacji procesów mineralogicznych**

Uzasadnienie:

Właściciele zakładów ceramicznych z uwagi na stosowaną technologię produkcji opierają produkcję wyrobów głównie na piecach kręgowych Hoffmana, w mniejszości na piecach tunelowych. Te urządzenia są zasilane głównie węglem kamiennym o wymaganej wysokiej wartości opałowej (min. 26 MJ/kg) jako najpowszechniejszym i najtańszym do niedawna paliwem energetycznym. Z uwagi na aktualny brak dostępu do krajowych zasobów tego paliwa, brak technicznych, a także w wybranych przypadkach ekonomicznych możliwości zastąpienia węgla innym rodzajem paliwa obecne trudności z zaopatrzeniem w ogóle, a w jakościowy węgiel w szczególności powodują, że zakłady te postawione zostają w przymusowej sytuacji braku dostępu do podstawowego paliwa

warunkującego możliwość funkcjonowania. Skutkiem tej sytuacji jest powiększająca się grupa zakładów zatrzymujących swoją aktywność produkcyjną lub nie rozpoczynających jej w ogóle w tym sezonie produkcyjnym. Węgiel importowany nie stanowi co do zasady rozwiązania tego problemu, bo poza węglem kolumbijskim paliwo to pochodzące z innych kierunków jedynie w niewielkim procencie może spełnić wymogi jakościowe. Istnieje uzasadniona obawa, iż problem ten pogłębi się w kolejnych miesiącach, co skutkować będzie całkowitym brakiem węgla dla większości zakładów z branży ceramicznej z przyszłym sezonie produkcyjnym.

Wskazania wymaga także okoliczność, iż w odniesieniu do branży ceramicznej roczne zapotrzebowanie wszystkich małych zakładów nie przekracza **70 tys. ton węgla**, co oznacza, iż nie można tego wolumenu postrzegać jako krytycznej ilości dla bezpieczeństwa energetycznego kraju (jest to dla przykładu równowartość czterodniowego wydobycia spółki LW Bogdanka).

2. objęcie mikroprzedsiębiorstw oraz małych przedsiębiorstw mających status energochłonnych lub realizujących procesy mineralogiczne polityką ochronną Państwa w zakresie przejściowego zabezpieczenia ich przed dalszym niekontrolowanym wzrostem kosztów zakupu energii elektrycznej oraz gazu poprzez:

a. zamrożenie cen energii elektrycznej dla nich jako szczególnej grupy odbiorców na poziomie obowiązującym na koniec I kw. 2022 r. na okres do końca 2024 r.,

b. objęcie odbiorców z tej grupy będących nabywcami gazu na potrzeby realizowanych procesów technologicznych taryfą ochronną gwarantującą możliwość podniesienia ceny gazu o nie więcej niż 50% w ciągu roku w latach 2023 oraz 2024 przyjmując za bazowy poziom ceny obowiązujące dany podmiot w posiadanych umowach lub taryfach na koniec IV kw. 2021 r. lub

zastosowanie do odbiorców gazu z tej grupy analogicznych zasad, jakie zgodnie z informacjami medialnymi są rozważane dla wybranych grup przedsiębiorstw z sektora nawozowego, przetwórstwa mięsa czy piekarni

Uzasadnienie:

Realizowanie procesów energochłonnych, jak i mineralogicznych przy produkcji materiałów budowlanych wymaga zastosowania dużych ilości paliw i energii.

Przyjmowane dotychczas podejście zakładające, iż kwestie warunków współpracy, w tym regulowania cen usług i dostawy surowców kreuje rynek nie sprawdza się w trakcie trwania kryzysu energetycznego. Najmniejsze podmioty gospodarcze (mikroprzedsiębiorcy, mali przedsiębiorcy) z jednej strony są uzależnieni od zaopatrzenia w nośniki energii, bo to warunkuje możliwość prowadzenia ich działalności, z drugiej strony nie posiadają dostatecznie silnej pozycji negocjacyjnej, ani też kapitału pozwalających skutecznie moderować warunki finansowe współpracy z dostawcami usług lub efektywnie i skutecznie ekonomicznie dywersyfikować źródła dostaw zaopatrzenia w energię lub paliwa. Dlatego w okresach kryzysowych Państwo musi uwzględniać fakt, iż w relacji dominujący podmiot na rynku – odbiorca jego usługi przestaje mieć znaczenie formalne rozróżnienie konsument – mały podmiot gospodarczy, bowiem ich pozycje w stosunku do dominującego podmiotu przestają się różnić na płaszczyźnie faktycznej.

Małe zakłady produkujące wyroby ceramiczne zużywają w większości znaczne ilości energii elektrycznej oraz ilości gazu. Uwzględniając uśrednione wartości dla przeciętnego zakładu jest to ok. 200 MWh energii oraz ok. 2 mln m³ gazu rocznie. Podwyżki tych nośników energii zrealizowane w ciągu ostatniego roku przełożyły się na duży wzrost kosztów produkcji w przypadku energii elektrycznej oraz potężny wzrost kosztów produkcji w przypadku gazu, skutkujący koniecznością zatrzymania części zakładów. W przypadku samej tylko energii elektrycznej uśredniony wzrost kosztu jej zakupu przez małą cegielnię w ujęciu rdr wynosi **+130.000 zł netto** czyli ponad 8,5% przychodu netto ze sprzedaży. Spodziewane dalsze podwyżki cen tych źródeł energii na poziomie znacznie powyżej 100% oznaczać będą musiały niechybnie konieczność likwidacji części spośród tych zakładów, szczególnie korzystających na skalę przemysłową z gazu ziemnego jako źródła zasilania procesu wypalania wyrobów budowlanych. Jest to niezwykle realne zagrożenie biorąc pod uwagę, że nawet największe krajowe instalacje wykorzystujące gaz ziemny w realizowanych procesach technologicznych ograniczają już zakres swojej działalności z uwagi na koszty jego zakupu.

3. wprowadzenie rekompensat lub ulg mogących zdyskontować przedsiębiorcom z branży producentów materiałów budowlanych straty wynikające z braku możliwości uruchomienia produkcji w bieżącym sezonie lub jej przymusowego ograniczenia wskutek braku dostępności węgla kamiennego

Uzasadnienie:

Począwszy od marca br. producenci z branży ceramicznej doświadczają ograniczeń w dostępie do węgla kamiennego, przechodzących systematycznie w nieodstępność mając na uwadze cały czas, że w procesie produkcyjnym co do zasady nie może być zastosowany dowolny rodzaj węgla, lecz obowiązują w tym zakresie pewne ograniczenia. Stanowią je z jednej strony same wymagania procesu wypalania wyrobów, które w przypadku większości cegielni powodują, iż musi być stosowany węgiel energetyczny o wysokiej wartości opałowej, z drugiej zaś regulacje prawne (minimalne wymagania jakościowe dla paliw stałych), które uniemożliwiają stosowanie w instalacjach o NMC poniżej 1 MW węgla niskokalorycznego o gorszych parametrach jakościowych. Ograniczenie to dotyczy zdecydowanej większości pieców kręgowych Hoffmana, które są wykorzystywane przez małe zakłady ceramiczne i zostało ono czasowo zawieszane dopiero z końcem czerwca br.

Specyfiką małych zakładów ceramicznych jest sezonowość tj. prowadzenie fazy produkcyjnej przez sezon wiosenno-letni, w trakcie którego m.in. trwa proces produkcji i suszenia wyrobów, realizowany w sposób najbardziej ekologiczny tzn. z wykorzystaniem naturalnych suszarni napowietrznych. Brak realizacji produkcji w okresie marzec – sierpień oznacza, że dany sezon dla zakładu jest już stracony (nie dotyczy zakładów z suszarniami o wymuszonym cyklu suszenia, które stanowią jednak mniejszość) z uwagi na brak lub niedobór półproduktów do wypalania w postaci uformowanych i wysuszonych wyrobów. Z kolei w przypadku zakładów opierających proces suszenia na suszarniach z wymuszonym cyklem suszenia warunkiem koniecznym do prowadzenia tej części procesu jest praca źródła dostarczania ciepła do suszarni. Jest to zazwyczaj kocioł wodny lub parowy zasilany węglem podobnie jak sam piec kręgowy Hoffmana.

Z uwagi na kryzysową sytuację, jaka zaistniała od marca br. oraz brak posiadania mających znaczenie zapasów węgla po sezonie 2021 (głównie z uwagi na istniejące już

w drugiej połowie 2021 r. trudności z zaopatrzeniem w węgiel) istotna część przedsiębiorców z branży małych producentów wyrobów ceramicznych nie uruchomiła dotychczas produkcji w tym sezonie lub jest zmuszona do przedwczesnego zatrzymania procesu produkcji wyrobów z uwagi na zużycie posiadanych oraz nabytych w pierwszym okresie wiosny br. zapasów węgla. Jak już wskazaliśmy według naszych szacunków taki stan na koniec bieżącego miesiąca dotyczyć może nawet 70% małych zakładów z branży.

Wyprodukowanie 1 mln szt. wyrobów w zależności od jego rodzaju bez ujęcia kosztów wypalenia oraz przygotowania do ekspedycji z zakładu to konieczność poniesienia nakładu w kwocie **700.000 zł do nawet 2.000.000 zł**. Jeżeli przedsiębiorca zdecydował się ponieść ten koszt, a teraz nie jest w stanie wypalić tych wyrobów z uwagi na brak wystarczającej ilości węgla lub z uwagi pozyskania tylko części niezbędnego wolumenu paliwa, to wskazany koszt staje się przejściową stratą, niepożądaną w aktualnych realiach. Jeżeli natomiast producent nie mając perspektyw na zakup węgla w okresie wiosennym nie zdecydował się w ogóle na rozpoczęcie procesu produkcyjnego, to wskazanego kosztu nie poniósł co oczywiste, ale też stracił źródło przychodu na kolejne kilkanaście miesięcy, a ten przychód jest gwarancją finansowania kosztów utrzymania zakładu oraz pracowników w tym okresie.

Zakłady przemysłowe nawet tak małe, jak skupione w naszej organizacji generują stałe koszty na poziomie **kilkudziesięciu tysięcy miesięcznie** bez względu na to, czy funkcjonują, czy też nie prowadzą podstawowych procesów technologicznych. Składają się na te koszty wynagrodzenia zatrudnianych pracowników, wszelkie stałe podatki i opłaty, koszty leasingów i obsługi linii kredytowych, koszty minimalnych mocy umownych zakontraktowanych nośników energii, koszty amortyzacyjne i odtworzeniowe, koszty konserwacji i przeglądów.

Uwzględniając fakt, iż wskazane trudności i zaburzenia w pracy zakładów nastąpiły wyłącznie z uwagi na odcięcie tych przedsiębiorców od dostępności do kluczowego dla nich źródła energii, oceniając, iż nastąpiło to w dużym stopniu za sprawą decyzji podejmowanych na szczeblu centralnym (ograniczenie sprzedaży węgla przez spółki węglowe do wąskiego grona uprawnionych podmiotów, krajowe embargo na import węgla z Rosji w przyjętym kształcie), a także mając na względzie, że okoliczności te wpłynęły w sposób jednoznaczny na możliwość prowadzenia działalności przez te zakłady z oczywistymi skutkami ekonomicznymi zgłaszany postulat wprowadzenia przez Państwo dla tych podmiotów rekompensat lub ulg określonych w sposób racjonalny jest usprawiedliwiony i powinien znaleźć swój finał w jego realizacji.

4. wprowadzenie okresowego zakazu eksportu krajowego węgla jako narzędzia zarządzania trwającym kryzysem energetycznym

Uzasadnienie:

Choć działanie to jest spóźnione (apelowaliśmy o to rozwiązanie już w marcu br.), to stoimy na stanowisku, iż nadal jest ono konieczne. Niedopuszczalną jest sytuacja, w której w momencie najpoważniejszego kryzysu energetycznego w kraju być może od czasu II wojny światowej z jednej strony duża grupa obywateli i przedsiębiorców jest pozbawiona dostępu do krajowego węgla posiadającego dobrą jakość oraz niską cenę, z drugiej natomiast część tych zasobów trafia z Polski do zagranicznych odbiorców. Dla przypomnienia w ciągu pięciu pierwszych miesięcy br. wyeksportowano z naszego kraju 1,4 mln ton węgla. Rozumiemy, że wynika to z obowiązujących umów, zaś głównymi odbiorcami tego węgla byli nasi najbliżsi sąsiedzi, jednak sytuacja ta musi czasowo

zostać zrewidowana z uwagi na ekstremalne okoliczności. Zgodnie z medialnymi doniesieniami eksport polskiego węgla jest wciąż realizowany, a zatem do końca roku wolumen wyeksportowanego węgla energetycznego może osiągnąć 2 – 2,5 mln ton (uwzględniając potencjalne jego zmniejszenie w drugiej połowie roku). Nie do wytłumaczenia jest także fakt, iż w dobie potężnego kryzysu energetycznego z Polski sprzedaje się dobry jakościowo węgiel za mniejsze pieniądze (informacje medialne o atrakcyjnych warunkach kontraktowania i nabywania w Polsce węgla), a jednocześnie w to miejsce sprowadza się droższy i gorszy jakościowo węgiel z innych destynacji.

5. przedłużenie okresu obowiązywania zawieszenia stosowania wymagań jakościowych dla paliw stałych

Uzasadnienie:

Zawieszenie stosowania wymagań jakościowych dla paliw stałych wprowadzone na okres 60 dni w drodze rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 czerwca 2022 r. w sprawie odstąpienia od stosowania wymagań określonych w przepisach rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz.U.2022.1351) powinno zostać przedłużone co najmniej do końca br. Taki okres postulowaliśmy w naszym apelu z 11 marca i należy uznać, że w sytuacji nadal trwającego kryzysu zaopatrzenia rynku w węgiel upływający właśnie okres 60 dni jest niewystarczający dla zabezpieczenia wszystkich potencjalnych beneficjentów tego rozwiązania.

Należy przy tym wskazać, iż z uwagi na obawy o konsekwencje ekologiczne tego kroku obowiązywanie postulowanej prolongaty postulowanego rozwiązania może być ograniczone wyłącznie do instalacji przemysłowych o NMC poniżej 1 MW jako dających rękojmię właściwego technologicznie i najmniej negatywnego dla środowiska spożytkowania tego węgla. Uznać należy także, iż w obliczu szeroko objętej ochrony konsumentów i indywidualnych użytkowników węgla w zakresie zapewnienia im dostępu do lepszego jakościowo węgla kamiennego proponowane niniejszym ograniczenie stosowania omawianego narzędzie wyłącznie do instalacji przemysłowych nie przyniesie negatywnych konsekwencji dla użytkowników indywidualnych źródeł ogrzewania, a zatem powinno skutkować mniejszymi zastrzeżeniami ze strony środowisk ekologicznych.

6. objęcie ściślejszym nadzorem służb celnych i usprawnienie realizowania procedur celnych dotyczących odpraw importowanego węgla z kierunku wschodniego, spoza Rosji

Uzasadnienie:

W sytuacji istniejącego od pół roku dramatycznego niedoboru węgla na rynku krajowym oraz niefortunnie wprowadzonego zakazu wszelkiego importu węgla z terytorium Federacji Rosyjskiej każda dodatkowa tona węgla z takich krajów jak Kazachstan, Kirgistan, Uzbekistan czy Mongolia jest ważna. Tymczasem jak sygnalizują podmioty starające się zapełnić lukę po rosyjskim węglu procedury prowadzone przez polską służbę celną utrudniają wydatnie importowanie węgla z tych kierunków, zaś interpretacja stanów faktycznych częstokroć jest absurdalna i odbiega od prezentowanej przez służby celne innych krajów członkowskich UE. Uwzględniamy oczywiście specyfikę fatalnie skonstruowanego krajowego embarga na import rosyjskiego węgla, ale nie może to prowadzić do sytuacji, gdy sam transport realizowany po terytorium Rosji lub skorzystanie z rosyjskiego portu (gdy często nie ma innej możliwości) stanowi przeszkadę

dla służb celnych do wydłużania odprawy celnej i mnożenia trudności z jej przeprowadzeniem. Postawa taka stoi w opozycji do deklarowanej przez Rząd zmiany podejścia służb celno-skarbowych do realizacji ich obowiązków i obsługi obywateli.

Bez wątplenia modyfikacja procedur obserwowanych dotychczas na wskazanym polu wydatnie wspomże zaopatrzenie krajowego rynku w węgiel pochodzący z terenu byłych republik radzieckich, a to z kolei pomoże w szybszym opanowaniu kryzysu na rynku zaopatrzenia w węgiel.

7. pilne opracowanie strategii pobudzenia rynku budownictwa mieszkaniowego

Obecnie rynek budowlany znajduje się w dużej recesji i zmierza w kierunku zapaści. Sytuacja zbliża się do tej, jaka wystąpiła na przełomie pierwszej i drugiej dekady tego wieku. Przyczyny są dość oczywiste – niepewność geopolityczna oraz związany z nią strach, fatalna sytuacja na rynku kredytów mieszkaniowych oraz systematycznie słabnąca złotówka. Rośnie liczba wykończonych i niesprzedanych mieszkań w ofercie deweloperów (o przeszło 11% rdr), spadła liczba wydanych nowych pozwoleń na budowę porównując pierwsze półrocza rdr (o 21%), spadła liczba udzielonych kredytów mieszkaniowych (o ponadto 67% rdr). Z drugiej strony według szacunków Polacy wciąż dysponują pokaźnymi zasobami finansowymi ocenianymi na ok. 2,5 bln zł, w tym ok. 1 bln zł na lokatach bankowych oraz na depozytach. Co oczywiste rozkład tych środków nie jest równy wśród obywateli, tak samo jak ich aktualna chęć do uruchamiania tych środków. Uważamy jednak, że stworzenie przez Państwo czytelnej i atrakcyjnej strategii inwestowania w nieruchomości i budownictwo mieszkaniowe, niosącej za sobą poza bezpieczeństwem inwestycji także inne zachęty mogłoby zaktywizować część z tego potencjału ekonomicznego. Po drugiej stronie jest natomiast ta grupa obywateli, którzy nie dysponują własnym kapitałem inwestycyjnym. Zgodnie z komunikatami NBP, a także ocenami analityków rynkowych zauważalne dla rynku luzowanie polityki związanej ze stopami procentowanymi może nastąpić dopiero w drugiej połowie 2023 r., zaś jego realny efekt nastąpi dopiero na wiosnę 2024r. Jest to zbyt odległa perspektywa przy pogłębiającym się bardzo dynamicznie kryzysie w budownictwie. Jednocześnie dotychczasowe polityki wspierania przez Państwo dochodzenia do własnych zasobów mieszkalnych przez obywateli nie przynoszą pokładanych w nich nadziei.

W takich uwarunkowaniach konieczna jest pilna interwencja Państwa prowadząca do wdrożenia nie doraźnego, lecz długoterminowego oraz trwałego rozwiązania trudności na rynku mieszkaniowym oraz kredytowym. W przeciwnym razie uczestnikom rynku budowlanego grozi katastrofa, bowiem samodzielnie nie wpłyną na zmiany w tym otoczeniu, zaś w warunkach zapaści perspektywy co najmniej 1,5 roku może nie przetrwać wielu spośród jego uczestników, w tym wiele najmniejszych podmiotów.

8. pilne wprowadzenie systemowych rozwiązań na rynku obrotu energią elektryczną

Uzasadnienie:

Z wielu docierających informacji i sygnałów wynika, że aktualna sytuacja na rynku obrotu energią elektryczną, a tym bardziej projektowane na kolejny rok warunki jej sprzedaży zaczynają odrywać się od ekonomicznych i racjonalnych podstaw. Jeden z bardziej merytorycznych głosów w tym zakresie został zaprezentowany przez firmę Energy Solution Sp. z o.o. zajmującej się profesjonalnym doradztwem w zakresie energii elektrycznej i gazu. W piśmie skierowanym do czołowych przedstawicieli Rządu, a także

organów nadzoru rynku (pismo z dn. 20.07.2022 r.) zawarta została przygotowana przez tę firmę analiza własna kosztów wytwarzania przez polskie elektrownie energii elektrycznej z uwzględnieniem źródeł pochodzenia stosowanych przez elektrownie paliw, kosztu ich nabycia, dodatkowych głównych kosztów wytworzenia energii, a także z uwzględnieniem polskiego miksu energetycznego. Z przeprowadzonej analizy wynika, że w zależności od przyjętego założenia co do ostatecznego parametru ceny węgla zastosowanego przez elektrownie szacowana marża za wytworzenie 1 MWh będzie wyższa od 9 do 20 razy od wieloletniej średniej. W maksymalnym ustalonym wariancie marża koncernów energetycznych może osiągnąć nawet 1000 zł/MWh, co będzie stanowiło uśredniając ok. 50% aktualnie odnotowywanego poziomu cen sprzedaży energii w kontaktach z dostawą na przyszły rok obowiązujących na TGE. W przypadku produkcji energii elektrycznej w oparciu o węgiel brunatny wskaźniki te wychodzą jeszcze bardziej ekstremalnie. Zastrzeżenia podobnej natury wyraził niedawno także Prezes URE Pan Rafał Gawin

Taki stan rzeczy prowadzi do sytuacji, że w przyszłym roku polscy przedsiębiorcy, a także prędzej czy później polscy obywatele będą płacili za energię elektryczną porównywalne stawki, jak np. niemieccy przedsiębiorcy w sytuacji, gdy w Polsce energia elektryczna jest wytwarzana znacznie taniej, a także realia prowadzenia działalności gospodarczej są istotnie odmienne od realiów niemieckich.

Powyższe prowadzi do wniosku, iż w obszarze obrotu energią elektryczną oraz zasad ustalania jej finalnych stawek i cen konieczna jest pilna kontrola, a także postulowane wdrożenie stałych i trwałych mechanizmów zabezpieczających rynek i odbiorców energii przed niekontrolowanymi i nieuzasadnionymi wzrostami cen sprzedaży. Dalsze przyjmowanie koncepcji, że chroniony ma być jedynie rynek odbiorcy indywidualnego oraz wrażliwego prowadzi do dyskryminowania i narażania na niebezpieczeństwo odbiorców instytucjonalnych oraz przemysłu, a z drugiej strony naraża Państwo na nieustanną konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z regulowaniem taryf energetycznych dla odbiorców chronionych, co i tak nie będzie możliwe w nieskończoność.

Jedynym właściwym krokiem jest kontrola tego obszaru i wprowadzenie trwałego systemowego rozwiązania zabezpieczającego rynek przed nieuzasadnionym dowolnym kształtowaniem wysokości marż producenckich. Brak pójdźcia w tę stronę przez Państwo w istocie będzie należało odczytać jako przyzwolenie na takie praktyki koncernów energetycznych w zamian za ponadnormatywne zyski Skarbu Państwa płynące z tego tytułu.

Szanowany Panie Premierze.
Szanowni Państwo Ministrowie.

Znajdujemy się jako cywilizowana społeczność oraz jako wspólnota narodowa w bardzo trudnym i niebezpiecznym momencie. Obecne warunki oraz zgłaszane krytyczne problemy będące realnym zagrożeniem dla branży producentów ceramicznych materiałów budowlanych, ale w dużym stopniu także dla dużej liczby innych, w szczególności małych przedsiębiorców wymagają solidarności ze strony Państwa oraz stosownego wsparcia. Dlatego też występujemy z niniejszym listem otwartym i apelujemy do Państwa jako odpowiadających za bezpieczeństwo nas wszystkich o podjęcie niezwłocznych i pilnych działań w obszarach wskazanych w niniejszym liście otwartym.

Jednocześnie oczekujemy uznania, iż podmioty z branży ceramicznej w świetle nawarstwiających się zagrożeń i ryzyk, a także ich specyfiki powinny zostać objęte projektowanymi przez Rząd działaniami ochronnymi dla przedsiębiorstw energochłonnych.

W imieniu naszego środowiska deklarujemy pełną gotowość do wsparcia postulowanych prac w każdym możliwym obszarze.

Z poważaniem:

PREZES
Inż. Andrzej Rej